

ПРІОРИТЕТНІ
всеукраїнські і міжнародні
спортивні і спортивно-масові заходи серед
студентської молоді

лютий, 2021 рік

Розвитком студентського спорту в світі керує Міжнародна федерація університетського спорту (The International University Sports Federation – далі FISU).

FISU входить до Міжнародного олімпійського комітету і є підписантом Всесвітнього антидопінгового кодексу.

Структура FISU складається з громадських неприбуткових неурядових організацій – представників континентів і країн:

Частина світу	FISU	
	континенти	країни
Африка	1	45
Америка	1	31
Азія	1	39
Європа	1	48
Океанія	1	11
Всього	5	174

Європу в FISU представляє Європейська асоціація університетського спорту (EUSA). Україну в FISU представляє Спортивна студентська спілка України.

Освіта через спорт, заохочення спортсменів – здобувачів освіти поєднувати високі спортивні показники зі своїми інтелектуальними здобутками – це головний лейтмотив діяльності FISU і головна специфіка заходів студентського спорту.

Поряд з схожістю з Всесвітніми Олімпійськими Іграми за кількістю країн, що беруть участь, спортсменів та їх рівня підготовленості, видів спорту, включених до програми, вимог до організаційного рівня змагань, телевізійних трансляцій і, як результат, – привернутої уваги практично всієї планети, саме поєднання спорту і освіти кардинально відрізняє Всесвітні Універсіади від Всесвітніх Олімпіад і спорту вищих досягнень.

Такий підхід дозволяє спортсменам – здобувачам освіти проявити свої високі спортивні показники без відриву від навчання.

FISU і EUSA станом на 2021 рік проводять наступні міжнародні спортивні і спортивно-масові заходи, які є пріоритетними для спорту і фізичного виховання студентів:

Організація	Спортивні заходи	Спортивно-масові заходи
FISU	1. Всесвітні універсіади (з літніх і зимових видів спорту); 2. Чемпіонати світу серед студентів з видів спорту; 3. Кубки світу серед студентів з видів спорту.	1. Міжнародний день студентського спорту; 2. World Conference; 3. Volunteer Leaders Academy; 4. World Conference on Innovation-Education-Sport; 5. WorldForum.
EUSA	1. Європейські університетські ігри; 2. Чемпіонати Європи серед студентів з видів спорту.	1. Seminars; 2. Conferences; 3. Symposiums; 4. Conventions; 5. Workshops, masterclasses and webinars.
СССУ	1. Універсіади України (з літніх і зимових видів спорту); 2. Чемпіонати України серед студентів з видів спорту; 3. Кубки України серед студентів з видів спорту; 4. Студентські ліги з видів спорту. 5. Всеукраїнські пляжні ігри серед студентів «BEACH GAMES»	1. Святкування Міжнародного дня студентського спорту в Україні; 2. Студентська Мілья; 3. Cool Race.

I. СПОРТИВНІ ЗАХОДИ

1. Спортивні заходи FISU

Всесвітні універсиади

Всесвітні Універсиади проводяться FISU раз на 2 роки в різних містах різних країн. Всесвітні Універсиади разом з Олімпійськими Іграми очолюють рейтинг спортивних подій планети.

У 2019 році FISU, щоб не відставати від світових трендів, ухвалила рішення про здійснення модернізації бренду студентського спорту. В числі інших заходів було вирішено до 2023 року змінити назву Всесвітні Універсиади FISU (FISU World Universiade) на Всесвітні Університетські Ігри FISU (FISU World University Games).

Всесвітні Універсиади з літніх та зимових видів спорту проводяться як окремі заходи.

12-денна програма змагань Всесвітніх літніх Універсиад включає 15 обов'язкових видів спорту. Організатори кожної Всесвітньої літньої Універсиади мають право включити до програми заходу до 3х додаткових зі списку визнаних FISU видів спорту і видів спорту, що включені до програми Чемпіонатів світу серед студентів, які проводить FISU.

Статистика участі у Всесвітніх літніх Універсиадах FISU

№ з/п	Рік	Країна проведення	Місто проведення	Терміни	Країн	Учасників	Видів спорту	Комплект ів медалей
1	1959	Італія	Турін	26.08-7.09	45	985	7	60
2	1961	Болгарія	Софія	25.08-3.09	32	1270	9	68
3	1963	Бразилія	Порто Алегре	30.08-8.09	27	917	9	70
4	1965	Угорщина	Будапешт	20-30.08	32	1729	9	74
5	1967	Японія	Токіо	27.08-4.09	30	937	10	83
6	1970	Італія	Турін	26.08-6.09	40	2080	9	82
7	1973	СРСР	Москва	15-25.08	72	2765	10	111
8	1975	Італія	Рим	18-21.08	38	450	1	38
9	1977	Болгарія	Софія	17-28.08	78	2939	10	101
10	1979	Мексика	Мехіко	2-13.09	85	2974	10	97
11	1981	Румунія	Бухарест	19-30.07	86	2912	10	133
12	1983	Канада	Едмонтон	1-12.07	73	2400	10	118
13	1985	Японія	Кобе	24.08-4.09	106	3949	11	123
14	1987	Югославія	Загреб	8-19.07	122	6423	12	139
15	1989	НДР	Дуйсбург	22-30.08	79	1785	4	66
16	1991	Велика Британія	Шеффілд	14-25.07	101	3346	11	119
17	1993	США	Буффало	8-18.07	118	3582	12	135
18	1995	Японія	Фукуока	23.08-3.09	118	3949	12	144
19	1997	Італія	Сіцілія	20-31.08	122	3582	10	129
20	1999	Іспанія	Пальма де Мальйорка	3-13.07	114	4076	12	142
21	2001	КНР	Пекін	22.08-1.09	165	6757	12	170
22	2003	Південна Корея	Дегу	21-31.08	174	7180	13	189
23	2005	Турція	Ізмір	11-22.08	133	7816	15	195
24	2007	Таїланд	Бангкок	8-18.08	150	12000	15	236
25	2009	Сербія	Белград	1-12.07	122	8166	15	203
26	2011	КНР	Шеньжень	12-23.08	151	10624	24	305
27	2013	Росія	Казань	6-17.07	159	11759	27	351
28	2015	Південна Корея	Кванджу	3-14.07	140	10882	21	272
29	2017	Тайпей	Тайпей	19-30.08	134	10657	22	271
30	2019	Італія	Неаполь	3-14.07	112	5971	18	220
31	2021	КНР	Ченгду	18-29.08			18	268
32	2023	Росія	Єкатеринбург	8-19.08			18	

Всесвітні універсиади з зимових видів спорту проводяться кожні два роки у різних містах світу. 11-денна програма змагань включає 9 обов'язкових видів спорту. Оргкомітет може також включати до 3х видів додаткових, аналогічно Всесвітнім літнім Універсиадам.

В 2013 році Зимова Універсиада зібрала 2668 студентів-спортсменів в Італійських Альпах.

Статистика участі у Всесвітніх зимових Універсиадах FISU

№ з/п	Рік	Країна проведення	Місто проведення	Терміни	Країн	Учасників	Видів спорту	Комплекти медалей
1	1960	Франція	Шамоні	28.02-6.03	16	145	5	13
2	1962	Швейцарія	Віларс	6-12.03	22	330	6	12
3	1964	Чехословаччина	Шпінделрув-Млин	11-17.02	21	410	5	15
4	1966	Італія	Сестрієре	5-13.02	29	434	6	19
5	1968	Австрія	Іннсбрук	21-28.01	26	589	7	23
6	1970	Фінляндія	Рованіємі	3-9.04	25	591	7	24
7	1972	США	Лейк-Плесід	26.02-5.03	23	410	7	25
8	1975	Італія	Лівігно	6-13.04	15	191	2	13
9	1978	Чехословаччина	Шпінделрув-Млин	5-12.02	21	347	7	16
10	1981	Іспанія	Хаса	25.02-4.03	28	347	7	19
11	1983	Болгарія	Софія	17-27.02	28	347	7	21
12	1985	Італія	Беллуно	16-24.02	34		7	30
13	1987	Чехословаччина	Штрбське Плесо	21-28.02	21	347	6	25
14	1989	Болгарія	Софія	2-12.03	21	347	8	40
15	1991	Японія	Саппоро	2-10.03	34		8	40
16	1993	Польща	Закопане	6-14.02	41		8	36
17	1995	Іспанія	Хаса	18-28.02	41		9	35
18	1997	Південна Корея	Муджу, Дженджу	24.01-2.02	48		9	51
19	1999	Словаччина	Попрад, Високе Татри	22-30.01	40		8	52
20	2001	Польща	Закопане	7-17.02	41		9	52
21	2003	Італія	Тарвізіо	16-26.01	46		10	59
22	2005	Австрія	Іннсбрук, Сеефелд	12-22.01	50	1500	11	68
23	2007	Італія	Турін	17-27.01	48		11	72
24	2009	КНР	Харбін	18-28.02	44	2326	12	81
25	2011	Туреччина	Езрум	27.01-6.02	52	1880	11	66
26	2013	Італія	Трентіно	11-21.12	50	1725	12	79
27	2015	Словаччина	Штрбське Плесо, Орсліє	24.01-1.02	43	1551	11	68
28		Іспанія	Гранада	4-14.02				
29	2017	Казахстан	Алмати	29.01-8.02	57	1604	12	85
30	2019	Росія	Красноярськ	2-12.03	58	3000	11	76
31	2021	Швейцарія	Люцерн	11-21.12			10	68
32	2023	США	ЛейкПлесід	12-22.01			10	

Чемпіонати світу серед студентів з видів спорту

Поряд з Всесвітніми Універсиадами у 1963 році FISU започаткувала проведення чемпіонатів світу серед студентів. Перші такі змагання з гандболу пройшли у місті Лунд, Швейцарія. Сьогодні чемпіонати світу проводяться кожного парного року між двома універсиадами FISU.

Університетські чемпіонати FISU – це або змагання з одного виду спорту, або невеликі комплексні заходи. Такі події дають можливість містам або університетам провести велику міжнародну спортивну подію з мінімальними витратами. У 2018 році пройшло 32 окремих чемпіонати світу FISU.

Кубки світу серед студентів з видів спорту

Кубки світу FISU – це найновіші спортивні події студентського спорту.

На відміну від Всесвітніх Універсіад і чемпіонатів світу серед студентів, формат Кубків світу FISU передбачає змагання не між національними командами країн, а між командами університетів.

Це дає унікальну можливість студентам представляти не лише країну, але і свій університет на міжнародній спортивній арені найвищого рівня.

Кубки світу FISU мають унікальний формат проведення. До фіналу проходять лише 16 команд – призерів континентальних відборів. Відбори здійснюються на 5 континентах.

Так, для прикладу, у 2019 році для участі в Кубках світу FISU з футболу та баскетболу 3x3 таким відбором для Європи стали Європейські університетські ігри.

Перший Кубок світу з баскетболу 3x3 успішно відбувся у 2015 році (під назвою Всесвітня університетська ліга), а у 2019 році відбувся перший Кубок світу з футболу.

Станом на 2021 рік FISU передбачає проведення Кубків світу з: американського футболу, баскетболу 3x3, гандболу, чирлидингу, пауерліфтингу, плавання в ластах, регбі 7, флорболу, футболу та видів єдиноборств.

Combat Games

Кубки світу FISU з видів єдиноборств (Combat Games) займають окреме місце.

На відміну від інших кубків, які передбачають змагання з одного виду спорту, Combat Games – це комплексний (мультиспортивний) захід, своєрідні олімпійські ігри виключно з єдиноборств.

Combat Games надзвичайно перспективний формат проведення заходів, якому віддають належне всі провідні організації розвитку спорту в світі, адже поєднують в собі привабливість спортивного азарту, властивого для уболівальників всіх видів спорту, і видовишність єдиноборств.

2. Спортивні заходи EUSA

Європейські університетські ігри

Європейські університетські ігри (EUG) – це найбільші європейські мультиспортивні університетські змагання, що проводяться під егідою Європейської університетської спортивної асоціації (EUSA) за підтримки FISU.

Як і Кубки світу FISU, EUG передбачають змагання не між національними командами країн, а між командами університетів Європи.

Ігри проводяться раз на два роки, починаючи з 2012 року.

В Європейських університетських іграх 2016 року взяла участь рекордна кількість – більше 5000 атлетів з 400 університетів 40 країн світу.

Чемпіонати Європи серед студентів з видів спорту

Європейські університетські чемпіонати (EUC) організовуються щороку з 2001 року, а з 2012 року вони проводяться раз на два роки, як правило – в роки між проведення Європейських університетських ігор.

3. Спортивні заходи СССУ

Універсиади України

Універсиади України є самими престижними змаганнями студентського спорту і одним з наймасштабніших мультиспортивних спортивних заходів в Україні.

Наприклад, фінальні змагання літньої Універсиади України 2019 охопили всю територію держави, відбулися в 12 містах України та включали 21 фінал з 16 видів спорту за участю 3700 студентів з 116 закладів вищої освіти України.

Універсиади України проводяться з метою широкого залучення студентів до занять фізичною культурою та спортом, пропаганди здорового способу життя, подальшого розвитку та популяризації видів спорту в Україні.

До участі в змаганнях Універсиад України допускаються студенти закладів вищої освіти віком 18-25 років.

Від 2019 року Універсиади України проводяться кожен рік. До програми змагань Універсиад включаються види спорту, включені до програм FISU і EUSA, зокрема – Весвітніх універсиад, EUG тощо.

Універсиади України з літніх та зимових видів спорту проводяться як окремі заходи. Однак церемонії нагородження ЗВО і регіонів – переможців і призерів за результатами і літніх і зимових Універсиад України попереднього навчального року і офіційного відкриття Універсиад України на наступний навчальний рік відбуваються 20 вересня під час святкування Міжнародного дня студентського спорту в певному, визначеному рішенням Генеральної асамблеї СССУ, місті – центрі святкування.

Літні Універсиади України

Універсиада України з літніх видів спорту проводиться в чотири етапи.

Перший етап – це відбір в закладах вищої освіти.

Другий – змагання областей України і міста Києва. Під час цих змагань тренери ЗВО мають можливість перевірити готовність своїх команд до фінальних змагань.

Четвертий – фінальні змагання. До участі в фіналі допускається необмежена кількість закладів вищої освіти. Якщо з організаційний міркувань забезпечити участь всіх заявлених команд ЗВО неможливе, то перед фіналом проводяться зональні змагання (третій етап).

За результатами виступів студентів у всіх фіналах літньої Універсиади України з видів спорту визначаються загальнокомандні першості:

серед територій – областей та міста Київ – за групами;

серед усіх ЗВО;

серед ЗВО за категоріями.

Групи територій та категорії ЗВО визначаються відповідними регламентами.

Зимові Універсиади України

Проведення зимових Універсиад України на постійній основі було започатковано у 2019 році. Станом на 2021 рік до програми зимової Універсиади України були включені два види спорту: біатлон та лижні гонки.

Зимові Універсиади України проводяться з заліком для ЗВО та територій. Місця визначаються відповідно до суми очок, яку набрали представники ЗВО або території.

Очки підраховуються як і в літній Універсиаді України, однак ЗВО та території не розділяються на групи.

До заліку ЗВО зараховуються результати всіх учасників, заявлених відповідним ЗВО в кожному виді програми в біатлоні і в лижних гонках.

Студентські ліги України з видів спорту

Студентські ліги України з видів спорту проводиться з метою популяризації видів спорту серед студентів, залучення студентської молоді до фізкультурно-оздоровчих та

спортивних заходів, мотивації студентської молоді дотримуватися здорового способу життя, моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності.

Чемпіонат України з волейболу «Студентська ліга» за участю 22 команд з 13 регіонів;
чемпіонат України з футболу «Студентська футбольна ліга України» за участю 15 команд із 10 регіонів;

чемпіонат України з гандболу серед чоловічих та жіночих команд ЗВО сезону «Студентська гандбольна ліга України» за участю 12 команд із 9 регіонів.

Чемпіонати України з видів спорту

Чемпіонати України з видів спорту та Кубки України серед студентів проводиться з метою широкого залучення студентської молоді до занять фізичною культурою та спортом, подальшого розвитку видів спорту популяризації та пропаганди в Україні, відбору сильніших спортсменів до складу студентської збірної команди України для участі в чемпіонаті світу та міжнародних змаганнях.

Проводиться 38 чемпіонатів та Кубків України серед студентів з 17 видів спорту, за участю понад 7800 учасників з 24 областей України та м. Києва.

Всеукраїнські пляжні ігри серед студентів «BEACH GAMES»

Всеукраїнських пляжних ігор серед студентів «BEACH GAMES», з 4-х видів спорту (волейбол пляжний, пляжна боротьба, пляжний гандбол, пляжний футбол).

II. СПОРТИВНО-МАСОВІ ЗАХОДИ

1. Спортивно-масові заходи FISU

International Day of University Sport (Міжнародний день студентського спорту)

Щорічна традиція, започаткована з 2016 року, 20 вересня – Міжнародний день студентського спорту (IDUS). Офіційно проголошене Організацією Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури (ЮНЕСКО).

Це свято об'єднує студентів з усього світу, сприяє створенню тісних зв'язків між університетами та місцевими спортивними закладами, фізичною активністю та здоровим способом життя.

IDUS – це платформа для обміну ідеями, найкращими практиками, проблемами та можливостями в університетському спорті та за його межами у всьому світі.

FISU World Conference

Метою Всесвітньої конференції FISU є створення платформи для презентації наукових праць з університетського спорту. Теми конференцій зосереджені на вивченні університетського спорту, також на заході проходять різноманітні презентації, воркшопи, зачитуються доповіді, організовуються дискусійні групи.

FISU Volunteer Leaders Academy

FISU Volunteer Leaders Academy (FVLA) це освітній захід, який є дуже важливим для налагодження взаємозв'язку між міжнародним спортом та волонтерським рухом.

В академії нові лідери спортивного менеджменту отримують інтенсивну програму, яка включає лекції, круглі столи, обговорення.

Метою FVLA є створення волонтерської спільноти по всьому світу, яка могла б ділитися найкращими світовими практиками в проєктах волонтерів на всіх видах спортивних заходів. Для цього використовуються всі цінності університетського спорту: колективна робота, інновації, радість від спорту та цілісність.

Молоді лідери також отримують груповий проєкт, який вони представляють експертній комісії спортивних керівників.

Найкращі учасники FVLA отримують додаткові стажування та стипендії.

FISU World Forum

Всесвітні форуми FISU проводяться кожні два роки, чергуючись з проведення Всесвітніх Універсіад. І Форум FISU відбувся у 1992 і зібрав 89 учасників з 21 країни.

Триває Форум близько 5 днів. Зазвичай він фокусується на одній головній темі та декількох підтемах. Семінари з кожної підтеми проводяться щодня. Форум FISU також є платформою для обміну та просування проєктів та програм, які сприяють розвитку Університетського спортивного руху. Учасники також мають можливість займатися різними видами спорту.

У 2020 році Форум FISU відбувся в он-лайн форматі за участю 1400 представників 104 країн світу.

2. Спортивно-масові заходи EUSA

EUSA Семінари

Організуються раз на 2 роки та зазвичай під час Генеральні Асамблеї та фокусуються на темах, що представляють інтерес для членів асоціації.

EUSA Конференції

Головна освітня подія, яка проводиться раз на два роки.

EUSA Симпозіум

Організуються раз на два роки та фокусуються на активному залученні студентів та співпраці з університетами.

EUSA Конвенція

Проводиться щороку як навчальна програма для організаторів чемпіонатів Європи та університетських ігор.

3. Спортивно-масові заходи CCCU

Мета спортивно-масових заходів CCCU – залучення студентської молоді до здорового способу життя, регулярних занять фізичною культурою і спортом, підвищення рівня рухової активності та зміцнення здоров'я, популяризації та подальшого розвитку фізичного виховання та спорту серед студентської молоді України, піднесення олімпійських цінностей та ідеалів спорту як одного із засобів гармонійного розвитку людини з метою створення толерантного суспільства, поширення ідей гуманізму і виховання патріотизму.

Святкування Міжнародного дня студентського спорту в Україні

Захід відбувається щороку 20 вересня – в день, визначений ЮНЕСКО Міжнародним днем студентського спорту (IDUS).

Захід організується одночасно в усіх областях та місті Києві. Цим досягається значний кумулятивний інформаційний ефект.

В рамках святкування проводяться показові виступи студентів з різних видів спорту, спортивні змагання, презентації популярних серед молоді видів спорту та рухових активностей, нагородження переможців та призерів змагань різного рівня.

Програма святкування складається кожним оргкомітетом окремо, однак спільним для святкування по всій Україні і його родзинкою є проведення всеукраїнських флешмобів з виконання спортивних вправ, які змінюються щороку.

Поряд з всеукраїнськими флешмобами родзинками святкування IDUS є:
започаткування нових форматів залучення студентів до рухової активності;
нагородження університетів – переможців та призерів зимових та літніх Універсіад України попереднього сезону;
оголошення старту Універсіад України наступного сезону.

Центральне місто святкування щороку змінюється і визначається Генеральною асамблеєю CCCU.

Перший Всеукраїнський спортивно-масовий захід серед студентів, присвячений святкуванню Міжнародного дня студентського спорту в Україні, був проведений 2017 року за участю 15 000 учасників із 100 закладів вищої освіти по всій території України. FISU святкування в Україні було відзначено, як найкраще.

Студентська Миля

(легкоатлетичний забіг на дистанцію 1 миля – 1610 м)

Захід проводиться наприкінці навчального року.

Поряд з студентами в заході беруть участь ректори, викладачі університетів, представники центральних органів виконавчої влади, депутати всіх рівнів, представники місцевої влади та керівництво територіальних громад.

В забігові відсутній змагальний аспект. Переможцем стає кожен, хто взяв в ньому участь.

Масовий легкоатлетичний забіг студентів – прообраз майбутньої Студентської Милі – локально вперше був проведений 2017 року у місті Тернопіль.

У всеукраїнському масштабі забіг вперше був проведений у 2018 році.

У 2019 році в заході взяло участь 20 000 учасників із 110 закладів вищої освіти.

Cool Race

Cool Race – новий формат проведення спортивно-масових заходів у вигляді забігу з подоланням смуги перешкод. Правила естафет, розмітка поля для проведення і реквізит були розроблені у 2020 році.

Перші Cool Race повинні були відбутися того ж року, однак через карантинні обмеження з метою запобігання поширенню в світі гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, презентацію заходу змушено було відкладено.

Програмою змагань передбачено участь студентів та студенток закладів вищої освіти. Кожний ЗВО буде представлений 2 студентами та 2 студентками (регламентом можлива більша кількість учасників).

Учасники долають дистанції з перешкодами різної складності у 3 етапи (відбіркові, півфінали, фінали).

Завдання з подолання смуги перешкод розроблені з урахуванням розвитку всіх рухових якостей (швидкість, сила, витривалість, гнучкість, спритність).

Конструкції перешкод на дистанції розроблені з урахуванням вимог безпеки і доступні для учасників, які не мають спеціальної спортивної підготовки.

Перешкоди оформлені яскраво та виглядають сучасно, що подобається молоді.